

IV. Alaki tárgyalás. a) Ellentétes mondatok.

Bolond vagy te bátya, hanem azért mégis enyém lesz
Zbóró.

Minden bőven van ott, csak pénz nem.

b) Választó mondatok.

Rabok legyünk, vagy szabadok?

Vagy megszokik, vagy megszökik.

Vagy alusznak, vagy nem hallják, vagy hallani nem akarják.

Akár jó idő lesz, akár esik: ki kell mennünk.

c) Az ellentétes és választó mondatok sajátosságának felismertetése. Kötőszavaik. Páros kötőszavaik.

V. Összefoglalás. a) Elmélyítés. Mondjunk ellentétes és választó mondatokat! Miről ismered meg az ellentétes és választó mondatot?

1943. április 3. hete.

Polgári ügyiratok. VI. osztály.

A tanítás anyaga: Bérleti szerződés.

Nevelési cél: gyakorlati életre nevelés.

V á z l a t :

I. Számonkérés. 1. Az adásvevési szerződés számonkérése. Milyen ügyiratokat tanultunk eddig?

b) Célkitűzés. Bérleti szerződés.

II. Tárgyalás.

BÉRLETI SZERZŐDÉS.

bélyeg

melyet egyrésztől Faragó Antal okl. építőmester, másrésztől Fehér Gyula fűszerkereskedő, szegedi lakosok kötöttek.

1. Faragó Antal bérbeadja Iskola-utca 36. számú házának földszinti bolthelyiségét a hozzátartozó két mellékhelyiséggel és az alattuk húzódó pincével tíz egymásután következő évre Fehér Gyulának, évi 2000 P, azaz Kétezer pengőért. A bérlet 1939. május hó 1-én kezdődik.

2. Fehér Gyula kötelezi magát, hogy a bérösszeget havonta a meghatározott határnapig (minden hó 5-ig) előre fizeti és a saját hibájából származó károkat, rongálásokat a maga költségén kijavíttatja.

3. Faragó Antal kötelezi magát, hogy a bérlet ideje alatt a természetes kopásból származó hiányokat a saját költségén pótolja s a kirakat-ablakot május hó 1-ig szélességében 1 méterrel megnagyobbítja és beüvegeztet.

4. A felmondás a bérlet lejártá előtt fél évvel történik.

Ha a kitűzött határidőben egyik fél sem él a felmondás jogával, a bérlet további öt évre meghosszabbítottnak tekintendő.
Szeged, 1939. évi április hó 20. án.

Kovács Imre
Tóth Kálmán
tanuk.

Faragó Antal
bérbeadó.
Fehér Gyula
bérlő.

III. *Összefoglalás.* A bérleti-szerződés megbeszélése.
Házi feladat.

1943. április 4. hete.

Vegytan.

VI. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: A konyha vegytana.

I. *Eőkészítés.* a) Számonkérés.

b) Áthajlás. Az élő szervezet olyan, mint a gőzgép: munkát végez és ehhez melege van szüksége. A gépet a tüzelőszer fűti, a testnek a táplálékok égése (oxidációja) adja a meleget. A dolgozó gép azonban nemcsak tüzelőanyagot fogyaszt, hanem maga is kopik. Éppen így pusztul a működő szervezet is, ha veszteségei nem pótolhatók, az élete hamar megszűnik.

c) Célkitűzés. Beszéljünk ma a táplálkozás, más szóval a konyha vegytanáról.

II. *Tárgyalás.* A táplálkozásnak kettős célja van: 1. *fűtőszert*, 2. *építőanyagot* kell a testbe vinnie. Ételeinket úgy kell tehát megválogatnunk, hogy mindkét célnak megfeleljenek.

A legtöbb étel *fehérjéket*, *szénhidrátokat*, *zsíradékot* és *sókat* tartalmaz.

A fehérjék és a sók a megújuló szervezet építőanyagai, azért semmi mással nem pótolhatók. Maga a test legnagyobb részben proteinekből áll, ha tehát elegendő fehérjét nem vesz fel, bármennyi más táplálékokat kap is, elpusztul.

A szénhidrátok és a zsírok a test fűtőanyagai. Ha a szervezet nem jut hozzájuk, azért még nem megy tönkre, mert meleget a fehérjék elégetésével is termelhet. Az ilyen táplálkozási mód azonban az ember természetével ellenkezik, azért ételeinkben valamennyi vegyületfajtanak meg kell lennie.

A táplálkozás legfontosabb szabálya, hogy *annyit együnk, amennyire a testnek szüksége van.* Ezt a szükségletet az orvosi tudomány megállapította és *hőegységekben*, *kalóriákban* fejezi ki.

(A kalória az a melegmennyiség, amely 1 liter víz hőmérsékletét 1 C fokkal emeli. A gáztűzhely egy lángja kb. 6 másodperc alatt fejleszt ennyi hőt. Ha ezt a meleget a gép vagy a test teljesen munkává tudná alakítani, 427 kg súlyt emelhetne vele 1 méter magasra.)

Ma már tudjuk, hogy a teljes nyugalomban levő emberi test minden kilogrammja 1 kalória meleget fogyaszt naponta: